

Vocea constructorilor

ce în ce mai lung. Și ulterior, pe anumite programe, cum sunt Anghel Saligny, PNDL, chiar și CNL, sunt ceva întârzieri la plată. Cele pe fonduri europene și PNRR au început, de asemenea, să se plătească mai greu. Așa că și încasările deja sunt întârziate și nu ne este simplu să susținem lucrările din propriul buget”.

Și adaugă: “Susținem perioada în care ajungem la emiterea facturii și apoi mai susținem și perioada de la factură până la încasare. Adică sunt multe luni și mulți bani care sunt blocați și la un moment dat nu mai putem suporta.”

Diminuarea investițiilor publice va avea “cu siguranță” efecte asupra forței de muncă din sectorul construcțiilor.

”Probabil că, la un moment dat, va trebui să ne restructurăm. Și lucrul cel mai grav în momentul de față este să disponibilizezi oameni pe care și așa îi găsești greu, care nu cred că au unde să migreze de la o firmă la alta, pentru că tuturor ne va fi greu. Și cred că riscul cel mai mare este să îi împingem către a pleca din țară”, subliniază domnul Tofan. Constructorii parcurg o perioadă dificilă din punct de vedere financiar și al gestionării

resurselor umane, pentru că nu pot să își păstreze tot efectivul de personal direct muncitor, chiar și personalul indirect.

Nici relațiile cu furnizorii nu vor fi simple. ”Pe șantiere pentru care se suspendă contractele de finanțare, nu știu dacă ne vor da voie să facturăm, când vom încasa, când putem plăti materialele. Sunt aspecte care ne vor pulveriza”, avertizează președintele PSC Iași.

În plus, cu toate că multe firme de construcții au majorat salariile brute la începutul acestui an pentru ca angajații să își mențină salariile nete, totuși acum oamenii cer mai mulți bani. În contextul creșterii inflației, a prețurilor energiei electrice, a combustibililor, a costului vieții în general, muncitorii continuă să ceară mărirea de salariu, mărirea greu de susținut în prezent de către firmele de construcții. ■

Vocea constructorilor

Radu Samoilă, director general Eky-Sam Iași

Incertitudinea legislativă face imposibilă planificarea activității de către constructori

De la momentul în care Executivul are în plan modificări legate de finanțarea proiectelor de investiții și până când modificările chiar intră în vigoare trece de multe ori prea puțin timp, este de părere Radu Samoilă, director general Eky-Sam Iași. El subliniază: “În principal, lipsa de predictibilitate afectează în prezent activitatea din construcții. Modificările legislative de la începutul anului privind sectorul de construcții și faptul că la ora actuală nu se știe absolut nimic în ceea ce privește partea de finanțare, pe fiecare obiectiv de investiții în parte, ne afectează extrem de mult activitatea. Informațiile sunt de cele mai multe ori incerte în ceea ce privește plata facturilor, ceea ce conduce de cele mai multe ori la blocaje.” Această incertitudine face imposibilă planificarea activității de către constructori. La nivelul firmelor nu se pot face planuri de afaceri, planuri de investiții care să susțină activitatea companiilor. Fără să existe o stabilitate,

inclusiv creșterile de salarii sunt foarte greu de făcut în perioada aceasta, mai ales când angajații din construcții fac presiuni în acest sens.

”Plus toate celelalte scumpiri, tot ce s-a întâmplat la nivel național, nu este de mirare ca forța de muncă să emigreze pur și simplu”, atrage atenția domnul Samoilă.

Constructorii cer Guvernului să publice din timp în transparență actele normative și proiectele de lege, să mențină un dialog veridic cu reprezentanții acestui sector atunci când fac modificări care îi afectează, dar și să asigure predictibilitatea măsurilor, prin măsuri tranzitorii sau prin aplicarea cu o anumită întârziere. Sectorul construcțiilor a fost puternic lovit prin schimbările legislative atât la finalul anului trecut, cât și pe parcursul anului acesta.

Activitate redusă, lucrătorii calificați încep să emigreze

“Activitatea față de anul trecut s-a redus, iar

Radu Samoilă, directorul general al companiei de construcții Eky-Sam din Iași

situațiile complicate cu care ne întâlnim sunt mult mai dese. Din păcate, ne aflăm de foarte multe ori în dificultate la plata impozitelor și taxelor, având în vedere gradul scăzut de încasare a facturilor emise. Din acest punct de vedere, cred că Executivul ar trebui să găsească calea legislativă de compensare a impozitelor și taxelor datorate la bugetul de stat, cu facturile neachitate și aflate la scadență, ori cu plata TVA-ului la încasare”, arată constructorul ieșean.

Pe lângă lipsa de finanțare, o problemă rămâne forța de muncă. “Lucrătorii calificați încep să emigreze. Nu doar că există această lipsă, dar și faptul că noi, firmele de construcții, nu putem să facem planuri de dezvoltare și investiții îi determină pe oameni să nu mai aibă siguranță și să plece”, mai spune domnul Samoilă. Creșterea costului vieții a pus presiune și pe firmele de construcții, mulți dintre angajați cerând mărituri de salarii, mai ales după scumpirile din luna august.

Constructorul Eky-Sam are o echipă stabilă, iar directorul său spune: “La nivelul firmei noastre, undeva la 70% – 75% din angajați au vechime minimă de 5 ani în cadrul companiei. Este partea de personal statornic, partea de personal așezat cum îi spunem noi, care a trecut prin diferite momente alături de companie. Dar, chiar și pe aceea este foarte greu să o menținem acum.”

O altă problemă acută o reprezintă plățile întârziate ale statului. “La nivel de CNAIR, plățile se fac aproximativ la 60-70 de zile, adică sunt cam în scadență. Dar la nivel de Anghel Saligny nu ni s-a făcut nicio plată, nici la facturile pe care le-am depus în luna aprilie”, precizează Radu Samoilă.

Licitații puține și de valori estimate mici

O modificare majoră s-a resimțit în sectorul construcțiilor în ceea ce privește licitațiile pentru atribuirea lucrărilor de investiții publice. Numărul lor s-a redus semnificativ față de anul trecut. În plus, foarte multe licitații au valori estimate mici, deci sunt slab evaluate și nu țin seama de costurile materialelor și manoperei reale din piață. Sunt foarte multe licitații cu un număr redus de ofertanți, sau chiar fără ofertanți din acest motiv. Inclusiv licitații cu finanțare din fonduri europene se află în această situație.

Dialogul și consultarea pot ajuta la stabilirea unor criterii de priorizare

Constructorul explică și situații excepționale care nu au fost luate în considerare în stabilirea criteriilor de priorizare a investițiilor. “Stabilirea unor criterii de priorizare raportându-te la procente de decontare din contractul de finanțare, consider că nu este elocventă. Este o chestiune greșit gândită. Vă dau un exemplu: în cazul unui contract de finanțare egală cu valoarea estimată a lucrărilor, eu licitez 78% din valoarea estimată. Când ajung eu la 80% din contractul de finanțare? Nici când am 100% din lucrări gata. Toți constructorii știm că există stadiul financiar și stadiul fizic. Stadiul financiar este întotdeauna undeva la 30-60 de zile în spatele stadiului fizic. Ar trebui să avem o evaluare a stadiilor fizice, pentru că acestea reflectă de fapt, în final, sumele cheltuite în lucrare de către firmele de construcții”, subliniază Radu Samoilă.

Prin intermediul Patronatului Societăților din Construcții, situațiile de acest gen au fost semnalate autorităților, care au dat asigurări că pe viitor vor fi corectate. Astfel, în documentele solicitate se va completa și stadiul fizic, nu doar contractul de finanțare.

Nu toate companiile își permit să disponibilizeze angajați

La Eky-Sam nu este cazul de disponibilizări de personal în prezent, acționariatul făcând eforturi în acest sens. Directorul său spune: “Suntem o companie de aproape 30 de ani în domeniu, care avem în portofoliu inclusiv activități de dezapezire pe drumurile naționale și județene din Iași. Aceste contracte ne obligă să avem deservenți și conducători auto pentru toate utilajele. Deci, nu putem renunța la oameni nici în plină iarnă”.

În cazul unei restrângeri a activității, cu siguranță, la un moment dat, ar putea să fie nevoie să fie luate unele măsuri nedorite, dar totuși managerul este convins că se vor găsi soluții. “La nivelul firmei avem acum 210 angajați, dar cu siguranță la 40 – 50 de angajați s-ar putea renunța și mâine având în vedere restrângerea activității. Dar, deciziile nu pot fi luate în pripă. Te gândești întotdeauna de unde iei specialiști, când se vor debloca finanțările?”, spune domnul Samoilă.

Toate contractele prevăd un grafic de execuție, un necesar de resurse umane și utilaje.

”Noi, ca firmă, în general devansăm graficele de execuție. Dacă o lucrare are ca termen de execuție doi ani, de obicei o finalizăm într-un an și jumătate. Problema este că la activitatea de dezapezire trebuie să ai deservenți pentru toate utilajele 24 din 24. Personalul este mobilizat în permanență. Când vine ninsura sau poleiul, nu ai voie să nu ai utilajele și oamenii pregătiți să intervină imediat”, subliniază Radu Samoilă.

Constructorii își pun speranțe în găsirea de soluții

Constructorul ieșean este convins că se vor găsi soluții de continuare a tuturor obiectivelor de investiții demarate.

”Înțelegem momentul dificil prin care trece România din punct de vedere economic, dar totodată avem toată încrederea că se vor găsi soluții de către Executiv pentru continuarea tuturor investițiilor începute. Toate investițiile sunt în primul rând benefice pentru locuitori, iar stoparea sau întârzierea acestora vor duce atât la un disconfort major pentru populație, dar și la costuri suplimentare necesare pentru conservarea și actualizarea tuturor contractelor de investiții”, a încheiat Radu Samoilă, director general al Eky-Sam. ■